

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Český jazyk a literatura
Název sady vzdělávacích materiálů	Realismus ve světové literatuře
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Michal Hanč
Číslo sady	III/2-2-3-16
Anotace	Materiál zachycuje život a tvorbu amerických autorů období realismu – M. Twaina a H. B. Stoweové.
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	2. ročník, třída 2.A, dne 19.2.2013, Český jazyk a literatura

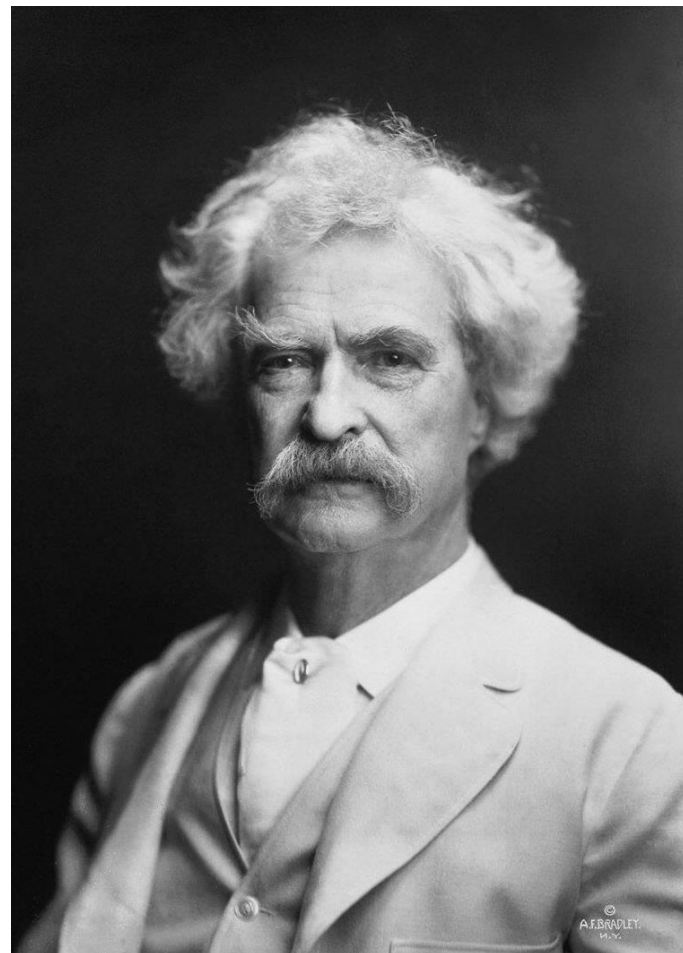
REALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6) Americká **literatura**

Mark Twain (1835 – 1910)

Mark Twain

- prozaik, humorista, satirik
- vl. jm. Samuel Langhorne Clemens
- po předčasné otcově smrti pracoval jako tiskař a sazeč
- vyučil se lodivodem, několik let pracoval jako kormidelník na řece Mississippi → pseudonym (mark twain = hloubka dvou sáhů potřebná pro bezpečnou plavbu)
- krátce v občanské válce na straně Jihu

Mark Twain

- po úspěchu první povídky spisovatelem z povolání
- několik přednáškových turné po světě, čestný doktorát na Oxfordu

Mark Twain

román Dobrodružství Toma Sawyera
(1876)

- inspirováno dětstvím v městečku Hannibal, hl.p. má řadu autobiogr. prvků
- hl.p. T. S., svými nejlepšími kamarády, Joem Harperem a Huckleberrym Finnem (viz dále), prožívají mnohá dobrodružství a provádějí lumpárny
- hlavní osu románu tvoří příběh s opilcem Potterem, křivě obviněným z vraždy

Mark Twain

román Dobrodružství Toma Sawyera (1876)

→ chlapci znají skutečného viníka (Joe Indián) → přiznání → Joeův útěk → touha po pomstě

→ šťastný konec (Joeova smrt v jeskyni, nalezení pokladu)

→ dnes základní dílo americké literatury

→ na román volně navazuje →

Mark Twain

román Dobrodružství Huckleberry Finna (1885)

→ hl. h. H. F., přítel Toma Sawyera, biogr. postava

→ putování H. F. a jeho přítele Jima, uprchlého černošského otroka, na voru po proudu Mississippi; odehrává se před amer. občanskou válkou

→ problematika otrokářství; svoboda, volnost = nejcennější podmínky života

Mark Twain

román Dobrodružství Huckleberryho Finna (1885)

→ v době vzniku předmětem sporů (některé dodnes), v některých státech kniha na černé listině (špatný příklad mládeži)

→ dnes základní dílo americké literatury

Mark Twain

další díla:

Toma Sawyer na cestách (1894)

Tom Sawyer detektivem (1896)

→ pokračování příběhů T. S.

pohádka Princ a chud'as (1882)

→ díky výměně šatů mezi podobnými chlapci se princ jako nuzák seznamuje s poměry mezi svými poddanými

Harriet
Beecher
Stoweová
(1811 – 1996)

Harriet Beecher Stoweová

- prozaička
- učitelka v teologickém semináři
- odpůrkyně otroctví

Harriet Beecher Stoweová

román Chaloupka strýčka Toma (1852)

→ nejpopulárnější americký román 19. stol.,
ve své době ohlas po celém světě

→ dvě dějové linie: příběh zbožného,
charakterního černocha Toma, utýraného na
bavlníkové plantáži; příběh černošky Elizy,
která syna Harryho zachrání před prodejem
útěkem do Kanady

→ kritika systému otroctví, degradace lidské
důstojnosti, rasových předsudků

Internetové zdroje:

Obr.1

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Mark Twain by AF Bradley.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Mark_Twain_by_AF_Bradley.jpg)

/18-02-2013-20.51/

Obr.2

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bc/Beecher-Stowe_3.jpg

/18-02-2013-21.21/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura:

- BALAJKA, Bohuš. *Přehledné dějiny literatury I (do devadesátých let 19. století)*. 5. vyd. Praha: Fortuna, 2001. ISBN 80-7168-717-0
- DOLEJŠÍ, Pavel. *Školní slovník světových spisovatelů*. 1. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2007. ISBN 978-80-86480-85-5
- MACURA, Vladimír a kol.: *Slovník světových literárních děl*. Praha: Odeon, 1988.
- PAVERA, Libor a František VŠETIČKA. *Lexikon literárních pojmů*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2002. ISBN 80-7182-124-1
- SOCHROVÁ, Marie. *Čítanka II. k literatuře v kostce*. 2. vyd. Fragment: Havlíčkův Brod, 2005. ISBN 80-7200-974-5
- ULRICHOVÁ, Libuše. *Obsahy z děl světové literatury, I. díl*. 4. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2005. ISBN 80-86480-61-5

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ